

මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
நிதி, திட்டமிடல் மற்றும் பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சு
MINISTRY OF FINANCE, PLANNING AND ECONOMIC DEVELOPMENT

මහලේකම් කාර්යාලය, කොළඹ 01,
ශ්‍රී ලංකාව.

செயலகம், கொழும்பு 01.
இலங்கை.

The Secretariat, Colombo 01.
Sri Lanka.

කාර්යාලය } 011 - 2484500
 அலுவலகம் } 011 - 2484600
 Office } 011 - 2484700

ෆැක්ස් }
 தொலைநகல் } 011 - 2449823
 Fax }

වෙබ් අඩවිය }
 இணையத்தளம் } www.treasury.gov.lk
 Website }

මගේ අංකය }
 எனது இல. }
 My No. }

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No. }

දිනය }
 திகதி } 2026.09.09
 Date }

මාධ්‍ය නිවේදනය

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුකූලතා අවශ්‍යතා සපුරන ලද VAT ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම්වලින් 99.98% ක්, දින 29 ක සාමාන්‍යයක් තුළ සාර්ථකව නිකුත් කරයි.

1. හැඳින්වීම

2025.10.01 දින සිට සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු (Simplified Value Added Tax – SVAT) ක්‍රමය අහෝසි කිරීමෙන් අනතුරුව, සුදුසුකම් ලත් තැනැත්තන් වෙත රජයේ ආදායම ආරක්ෂා කරමින් නියමිත කාලසීමාව තුළ VAT ආපසු ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව (IRD) විසින් අවදානම මත පදනම් වූ ආපසු ගෙවීමේ ක්‍රමය (Risk-Based Refund System) හඳුන්වා දෙන ලදී.

මෙම ක්‍රමය යටතේ, පසුගිය ලීන් වර්ෂයේ මුළු සැපයුම්වලින් 50% ඉක්මවන අපනයන සිදු කරන තැනැත්තන්, විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා සැපයුම්කරුවන්, උපායමාර්ගික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා සැපයුම්කරුවන් සහ VAT පනතේ 22(7) වගන්තිය යටතේ අනුමත ව්‍යාපෘති ඇතුළු සුදුසුකම් ලත් තැනැත්තන් VAT ආපසු ගෙවීම් සඳහා හිමිකම් ලැබේ.

ඒ අනුව, නිසි හා නිවැරදි VAT වාර්තාවක් නියමිත දිනට හෝ ඊට පෙර ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථාවක, අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත දින සිට දින 45 ක් ගත වීමට පෙර ආපසු ගෙවීම සිදු කළ යුතුය. බොහෝවිට, පහළ හා මධ්‍යම අවදානම් කාණ්ඩයට අයත් සුදුසුකම් ලත් තැනැත්තන්ට සත්‍යාපනයකින් තොරවද ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩයට අයත් හෝ විෂමතා හඳුනාගන්නා අවස්ථාවලදී සත්‍යාපනයකින් පසුව ද ආපසු ගෙවීම නිකුත් කළ යුතුය.

මෙම වාර්තාව මගින් 2025 ඔක්තෝබර් සිට 2026 අප්‍රේල් දක්වා බදු කාල සීමාවන් සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද VAT ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම්වල 2026.07.15 දිනට පවතින ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කෙරේ.

2. සුදුසුකම් ලත් තැනැත්තන්

අවදානම මත පදනම් වූ VAT ආපසු ගෙවීමේ ක්‍රමය යටතේ සුදුසුකම් ලත් තැනැත්තන්ගේ ලැයිස්තුව 2025.10.01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි හඳුනාගන්නා ලදී. ආරම්භයේදී එම සංඛ්‍යාව 1,462 ක් වූ අතර 2026.07.01 දිනට සුදුසුකම් ලැබූ තැනැත්තන් සංඛ්‍යාව 1,559 ක් වේ.

3. VAT ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම්වල සමස්ත ප්‍රගතිය

2025 ඔක්තෝබර් මාසයේ 1,014 ක් වූ අපනයන ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව 2026 අප්‍රේල් මාසය වන විට 924 ක් දක්වා අඩු වී ඇත. එම ඉල්ලීම් අතරින් රු.100 ඉක්මවන වටිනාකමක් සහිත ඉල්ලීම් පමණක් ආපසු ගෙවීමට සුදුසුකම් ලබයි.

එමෙන්ම, VAT ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම් නියමිත වේලාවට ඉදිරිපත් කිරීමේ බදු අනුකූලතාව සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු වී ඇත. නියමිත වේලාවට ඉදිරිපත් කළ ඉල්ලීම්වල ප්‍රතිශතය 2025 ඔක්තෝබර් මාසයේ 60% සිට 2026 අප්‍රේල් මාසයේ 82% දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. මෙමගින්, බදු ගෙවන්නන්ගේ නියමිත වේලාවට ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කිරීමේ අනුකූලතාවයේ පැහැදිලි වැඩිදියුණුවක් පෙන්නුම් කරයි.

4. පහළ හා මධ්‍යම අවදානම් කාණ්ඩයේ කාර්යසාධනය

2026.07.15 දිනට, 2025 ඔක්තෝබර් සිට 2026 අප්‍රේල් දක්වා නිවැරදි VAT වාර්තා සම්බන්ධයෙන් ලැබුණු පහළ හා මධ්‍යම අවදානම් කාණ්ඩයේ ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම් 2,179 න් 2,173 ක් සාමාන්‍ය දින 29 ක් තුළ නිකුත් කර ඇත. එය මූල්‍ය වටිනාකම අනුව ගත් කළ, එම කාණ්ඩයේ ඉල්ලා සිටි මුළු ආපසු ගෙවීම් මුදල වූ රු. බිලියන 22.15 න් 99.98% කි.

නිවැරදි වාර්තා මත ලැබුණු ඉල්ලීම් 1,892 ක් (87%) දින 45 ක කාලසීමාව තුළ (සාමාන්‍ය දින 22 ක් තුළ) නිකුත් කර ඇති අතර, එය මුළු ඉල්ලීම්වල මූල්‍ය වටිනාකම වූ රු. බිලියන 22.15 න් රු. බිලියන 16.02 කි.

VAT ආපසු ගෙවීම් පිළිබඳව මාසික කාර්යසාධනයද අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු වී ඇති අතර, දින 45 ක කාලසීමාව තුළ ආපසු ගෙවීම් නිකුත් කිරීමේ, 2025 ඔක්තෝබර් මාසයේ 87% ක් දින 25 ක් තුළදී ද 2026 අප්‍රේල් මාසයේ 99% ක් දින 15 ක් තුළදී ද වශයෙන් නිකුත් කර ඇත. මෙම ප්‍රතිඵල මගින් නිවැරදි සහ සම්පූර්ණ VAT වාර්තා ඉදිරිපත් කරන බදු ගෙවන්නන් සඳහා ආපසු ගෙවීම් කාර්යක්ෂමතාව හා නියමිත කාලසීමාව තුළ සිදු කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුවේ හැකියාව සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු වී ඇති බව පෙන්නුම් කෙරේ.

5. ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩයේ කාර්යසාධනය

2026.07.15 වන විට, 2025 ඔක්තෝබර් සිට 2026 අප්‍රේල් දක්වා කාලසීමාවට අදාළව නිවැරදි වාර්තා මත පදනම් VAT ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම් 1,256 කින් 1,093 ක් (87%) නිකුත් කර තිබුණි. එය මූල්‍ය වටිනාකම අනුව, ඉල්ලා සිටි මුළු ආපසු ගෙවීම් මුදල වූ රු. බිලියන 61.9 න් රු. බිලියන 60.3 (97%) කි.

එම ඉල්ලීම්වලින් 642 ක් (51.1%) දින 45 ක කාලසීමාව තුළ නිකුත් කර ඇති අතර, එය මූල්‍ය වටිනාකම අනුව රු. බිලියන 45.98 (74.3%) කි.

ආපසු ගෙවීම් පිළිබඳව මාසික කාර්යසාධනය සලකා බැලීමේදී 2026.07.15 වන විට 2025 ඔක්තෝබර් සිට 2026 ජනවාරි දක්වා මාසවල ආපසු ගෙවීම් නිකුත් කිරීමේ අනුපාතය 90% ඉක්මවා තිබූ අතර (දින 45 ක් පමණ තුළ), එය පෙබරවාරි මාසයේ 88% (දින 60ක් තුළ), මාර්තු මාසයේ 84% (දින 41 ක් තුළ) සහ අප්‍රේල් මාසයේ 48% (දින 33 ක් තුළ) වශයෙන් විය.

ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩයේ VAT ආපසු ගෙවීම් සත්‍යාපන ක්‍රියාවලියකට යටත් වීම හේතුවෙන්, පහළ හා මධ්‍යම අවදානම් කාණ්ඩයට සාපේක්ෂව නිකුත් කිරීමේ අනුපාතවල යම් පහළ අගයක් දක්නට ලැබේ. එසේ වුවද, ආපසු ගෙවීම් නිකුත් කිරීමේ දිනවල ප්‍රගතියක් දක්වා ඇත.

ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩයේ ප්‍රමාදයන්ට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත්තේ සත්‍යාපනය සඳහා ඉල්ලා සිටින තොරතුරු සහ උපකාරක ලේඛන කාලෝචිතව ඉදිරිපත් නොකිරීමයි. මීට අමතරව, ඇතැම් VAT වාර්තාවල දෝෂ, දත්ත නොගැළපීම්, අසම්පූර්ණ තොරතුරු සහ වෙනත් විෂමතා හේතුවෙන් වැඩිදුර පැහැදිලි කිරීම් හා නිවැරදි කිරීම් අවශ්‍ය වී ඇත.

6. VAT ආපසු ගෙවීම් නිකුත්කිරීමේදී සමස්ත ප්‍රගතිය

නියමිත දිනට හෝ ඊට පෙර ආපසු ගෙවීම් සඳහා කරන ලද ඉල්ලීම් පමණක් නොව ප්‍රමාද වී ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීම් මත වන ආපසු ගෙවීම් ද දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කර ඇත.

ඒ අනුව, 2026.07.15 දින වන විට 2025 ඔක්තෝබර් සිට 2026 අප්‍රේල් දක්වා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති සියළුම VAT ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීම්වලින් දින 45 ක් ගතවීමට පෙර නිකුත් කර ඇති ආපසු ගෙවීම් විස්තර පහත දැක්වේ. (සෑම මසකම 15 වන දිනට ගණනය කර ඇත)

වගුව 1. දින 45 ක් තුළ VAT ආපසු ගෙවීම් නිකුත් කිරීමේ සාරාංශය

VAT ආපසු ගෙවීම් නිකුත් කිරීමට ගත වූ කාලය	ලැබුණු ඉල්ලීම් (වාර්තා) ගණන		මුළු වටිනාකම (රු. බිලියන)
	ගණන	ප්‍රතිශතය (%)	
දින 7 ට අඩු	187	5.45	1.21
දින 7 - 14	346	10.08	10.73
දින 14 - 21	612	17.83	14.18
දින 21 - 30	803	23.40	16.30
දින 30 - 45	1,484	43.24	36.40
එකතුව	3,432	100.00	78.83

7. නිගමනය සහ ඉදිරි අවධානය

SVAT ක්‍රමය අහෝසි කිරීමෙන් අනතුරුව හඳුන්වා දුන් අවදානම මත පදනම් වූ VAT ආපසු ගෙවීම් ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කළ පළමු මාස හත තුළ සමස්තයක් ලෙස සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන ඇත. විශේෂයෙන්, පහළ හා මධ්‍යම අවදානම් කාණ්ඩයේ ආපසු ගෙවීම් ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවකින් නිකුත් කර ඇති අතර, ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩයේදීද මූල්‍ය වටිනාකම අනුව ඉහළ නිකුත් කිරීමේ කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කරයි.

කෙසේ වෙතත්, ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩයේ නියමිත කාලසීමාව තුළ ආපසු ගෙවීම් තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා බදු ගෙවන්නන්ගෙන් අවශ්‍ය තොරතුරු හා ලේඛන කඩිනමින් ලබාගැනීම සහ දෝෂ සහිත හෝ අසම්පූර්ණ VAT වාර්තා අවම කිරීම වැදගත් වේ. නිවැරදි, සම්පූර්ණ සහ දෝෂ රහිත VAT වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම, සත්‍යාපනය සඳහා ඉල්ලා සිටින තොරතුරු කඩිනමින් ලබාදීම සහ හිඟ බදු වගකීම් නිරවුල් කිරීම මඟින් VAT ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාදයන් සැලකිය යුතු ලෙස අවම කළ හැකිය.

ඉදිරියේදී, බදු ගෙවන්නන්ගේ දැනුවත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ විද්‍යුත් සත්‍යාපන ක්‍රියාවලීන් ශක්තිමත් කිරීම මඟින් VAT ආපසු ගෙවීම් පරිපාලනයේ කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ සමඟම, බදු ගෙවන්නන්ට නියමිත කාලසීමාව තුළ ආපසු ගෙවීම් ලබාදීම සහ රජයේ ආදායම ආරක්ෂා කිරීම යන අරමුණු දෙකම සමබරව සාක්ෂාත් කර ගැනීමට හැකි වනු ඇත.